

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Jitkou Zavřelovou ve věci

žalobců: a) M. U. A.,
 b) nezletilý N. W. A.,
 oba státní příslušníci A. i. r.,
 oba bytem X,
 oba zastoupeni Z. P.,
 obecným zmocněncem, bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra,**
 se sídlem Nad Štolou 3, Praha,

o žalobě proti usnesení žalovaného ze dne 18. 10. 2018, č. j. OAM-1055/ZA-ZA14-K10-PD1-2015,

takto:

- I. Usnesení žalovaného ze dne 18. 10. 2018, č. j. OAM-1055/ZA-ZA14-K10-PD1-2015, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobci se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhají zrušení v záhlaví označeného usnesení žalovaného, jímž podle § 66 odst. 1 písm. g) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zastavil řízení o žádosti žalobců o prodloužení doplňkové ochrany, jelikož se tato žádost stala zjevně bezpředmětnou.

2. Žalobci namítají, že žalovaný postupoval v rozporu se zákonem, pokud řízení o prodloužení doplňkové ochrany zastavil podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu. Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), totiž v § 25 obsahuje vlastní výčet důvodů pro zastavení řízení vedené podle tohoto zákona. S ohledem na specifika řízení o udělení mezinárodní ochrany přitom nelze užít obecnou úpravu zastavení řízení obsaženou ve správním řádu (srov. MOLEK, Pavel: komentář k § 25. In: Zákon o azylu. Komentář. David KOSAŘ, Pavel MOLEK, Věra HONUSKOVÁ, Miroslav JURMAN a Hana LUPAČOVÁ. Wolters Kluwer. Praha 2010.)
3. Dále žalobci tvrdí, že pokud by soud dospěl k závěru, že aplikace § 66 správního řádu je v řízeních podle zákona o azylu přípustná, zvolil žalovaný pro zastavení řízení o prodloužení doplňkové ochrany žalobců nesprávný důvod. Žalobcům byla sice rozhodnutím žalovaného ze dne 1. 10. 2018 doplňková ochrana odňata, toto rozhodnutí však napadli žalobou (řízení o ní se vede pod sp. zn. 45 Az 23/2018 – pozn. soudu), která má podle § 32 odst. 2 zákona o azylu odkladný účinek, jenž odkládá všechny právní účinky napadeného rozhodnutí. Žádost o prodloužení doplňkové ochrany se tak za dané situace nemohla stát zjevně bezpředmětnou.
4. Žalobci konečně namítají, že jim napadené usnesení nebylo řádně doručeno, neboť jej žalovaný pouze zaslal do datové schránky jejich zástupce. Přitom podle § 24a odst. 1 zákona o azylu měl žalovaný stejnopis usnesení žalobcům předat osobně, k čemuž vůbec nedošlo. Napadené usnesení tedy podle § 24a odst. 3 zákona o azylu nemohlo nabýt právních účinků.
5. Žalovaný ve vyjádření uvedl, že žalobu pokládá za nedůvodnou, protože jím zvolený procesní postup byl v souladu s právními předpisy. Rozhodnutím ze dne 1. 10. 2018 byla žalobcům doplňková ochrana odňata, a proto nebylo nadále možné vést řízení o jejím prodloužení. Odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí nemá vliv na jeho právní moc (toliko na jeho vykonatelnost), a proto nemohlo být napadené usnesení předčasné – žalovaný neměl povinnost čekat na rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ze dne 1. 10. 2018. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby; pokud by však soud hodlal napadené usnesení zrušit, navrhuje, nechť se tak stane až poté, co bude rozhodnuto ve věci vedené pod sp. zn. 45 Az 23/2018.
6. Ze správního spisu zjistil soud následující podstatné skutečnosti. Žalobci o mezinárodní ochranu požádali dne 10. 12. 2015 a dne 10. 3. 2016 vydal žalovaný rozhodnutí, jímž žalobcům udělil doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu, a to na dobu 24 měsíců. Dne 14. 2. 2017 zahájil žalovaný řízení o odnětí doplňkové ochrany, neboť dospěl k tomu, že se změnila okolnost, které k udělení doplňkové ochrany vedly a dne 23. 5. 2017 vydal rozhodnutí, jímž jim doplňkovou ochranu odňal; toto rozhodnutí bylo následně zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Č. B. ze dne 8. 11. 2017, č. j. 56 Az 1/2017-73. Žalovaný poté pokračoval v řízení. Dne 29. 1. 2018 požádali žalobci o prodloužení doplňkové ochrany. Rozhodnutím ze dne 1. 10. 2018 žalovaný opětovně rozhodl tak, že se jim doplňková ochrana odnímá; toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 18. 10. 2018, kdy jej žalobce a) osobně převzal. Téhož dne vydal žalovaný napadené usnesení, jímž podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu zastavil řízení o žádosti o prodloužení doplňkové ochrany pro zjevnou bezpředmětnost. V odůvodnění stručně uvedl, že jelikož ke dni 18. 10. 2018 byla žalobcům pravomocně odňata doplňková ochrana, stala se žádost o její prodloužení bezpředmětnou; nelze totiž žalobcům prodloužit pobytový status, který jim byl odňat. Toto usnesení bylo dne 19. 10. 2018 doručeno do datové schránky zástupce žalobce a dne

20. 10. 2018 poštou do vlastních rukou žalobce a), jež v řízení figuroval také jako zákonný zástupce žalobce b).

7. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobami k tomu oprávněnými a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou, již soud posoudil v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí. Článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), vyžaduje, aby soudy prvního stupně přezkouvající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ podle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu. Členské státy Evropské unie byly povinny výše uvedenou povinnost transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (srov. čl. 51 odst. 1 procedurální směrnice). Protože doposud nebyly do českého právního řádu promítnuty požadavky čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice 2013/32/EU, ačkoliv transpoziční lhůta již uplynula, má uvedený článek směrnice přímý účinek. Jelikož řízení o prodloužení doplňkové ochrany bylo zahájeno dne 29. 1. 2018, dopadá na toto řízení, včetně přezkumného řízení soudního, procedurální směrnice. Usnesení o zastavení řízení o prodloužení doplňkové ochrany je rozhodnutím ve věci mezinárodní ochrany ve smyslu § 2 odst. 1 písm. e) zákona o azylu a pravomocným rozhodnutím ve smyslu čl. 2 písm. e) procedurální směrnice. Ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. se tedy v neužije.
8. Žalobci namítali, že jim napadené usnesení mělo být se zřetelem k § 24a odst. 1 zákona o azylu doručeno předáním stejnopisu v předem stanoveném místě a čase; pokud se tak nestalo, nemohlo podle § 24a odst. 3 zákona o azylu nabýt právních účinků. Soud se touto námitkou zabýval nejdříve, neboť pokud by napadené usnesení nebylo žalobcům řádně doručeno, bylo by třeba tuto vadu v soudním řízení odstranit, jinak by byla jejich žaloba předčasná. Tak tomu však není. Soud musí konstatovat, že právní názor prezentovaný žalobci je mylný, neboť na doručování usnesení o zastavení řízení o prodloužení doplňkové ochrany § 24a odst. 1 zákona o azylu nedopadá. Ten se týká pouze doručování *rozhodnutí*, jelikož zákonodárce tím, že neužil legislativní zkratky „rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany“ [pod níž by napadené usnesení spadalo – srov. § 2 odst. 1 písm. e) zákona o azylu], dal najevo, že se tím míní rozhodnutí ve smyslu § 67 odst. 1 správního řádu. Napadený správní akt je však svou formou *usnesením* (byť to § 25 zákona o azylu výslovně nestanoví, z § 66 odst. 1 správního řádu plyne, že se řízení zastavuje usnesením). Na doručování jiných písemností (tedy písemností odlišných od rozhodnutí, včetně usnesení) účastníkům řízení o udělení mezinárodní ochrany dopadají pravidla stanovená § 24 zákona o azylu, podle nichž se jim doručuje do vlastních rukou na adresu jejich hlášeného pobytu. Dále se v řízení o udělení mezinárodní ochrany uplatní § 34 odst. 2 správního řádu (§ 9 zákona o azylu *a contrario*), podle nějž se v případě, že je účastník zastoupen, doručují písemnosti pouze zástupci, s výjimkou případů, má-li zastoupený něco osobně vykonat. Žalovaný proto nepochybil, pokud při doručení napadeného usnesení nepostupoval podle § 24a zákona o azylu. Naopak vstřícně postupoval nad rámec svých povinností, pokud doručil napadené usnesení i žalobci a) do vlastních rukou, ač se nejednalo o případ, kdy by on neb žalobce b) měli něco osobně vykonat. Napadený akt byl tedy doručen řádně a nabyl právní moci doručením do datové schránky zástupce žalobců dne 19. 10. 2018. Námitka je nedůvodná.

9. Žalobci dále namítli, že žalovaný pochybil, pokud jejich žádost zamítl pro zjevnou bezpředmětnost. Soud se nejprve zabýval otázkou, zda je možné řízení vedené podle zákona o azylu zastavit z důvodu obsaženého v § 66 odst. 1 správního řádu, ačkoli zákon o azylu obsahuje v § 25 svébytnou úpravu důvodů pro zastavení řízení. Doplnková ochrana je formou mezinárodní ochrany [§ 2 odst. 1 písm. a) zákona o azylu] a řízení o jejím prodloužení je řízením ve věci mezinárodní ochrany [§ 2 odst. 1 písm. c) zákona o azylu].
10. Podle § 9 zákona o azylu se na řízení ve věcech mezinárodní ochrany použije správní řád, s výjimkou ustanovení o doručování adresátům zdržujícím se v cizině, o úřední desce, o ustanovení opatrovníka osobám neznámého pobytu a osobám, které se zdržují v cizině, pokud se jim nedaří doručovat, a o ustanovení zástupce pro doručování, a dále ustanovení o umožnění nahlížení do spisu jiným osobám než účastníkům a jejich zástupcům, o ústním jednání, o vydání stejnopisu výroku rozhodnutí na požádání účastníka, o lhůtách pro vydání rozhodnutí, ustanovení o odvolacím řízení a řízení o rozkladu, ustanovení o přezkumném řízení, o obnově řízení a novém rozhodnutí.
11. Z ustanovení § 66 správního řádu a § 25 zákona o azylu je patrné, že správní řád i zákon o azylu obsahují vlastní výčet důvodů, pro něž správní orgán řízení zastaví. Zatímco úprava obsažená ve správním řádu je obecná, úprava zákona o azylu reflektuje specifika řízení ve věci mezinárodní ochrany tak, že obsahuje i další důvody pro zastavení řízení [např. § 25 písm. d), g) nebo h) zákona o azylu], nebo obecné důvody pro zastavení řízení vhodně modifikuje [např. § 25 písm. c) zákona o azylu, kdy je z povahy věci vyloučeno procesní nástupnictví po zemřelém žadateli, nebo písm. i) zákona o azylu, jež odkazuje na zvláštní důvody nepřipustnosti žádosti podle tohoto zákona]. Některé důvody zastavení řízení obsažené v § 66 odst. 1 správního řádu však zákon o azylu vůbec neobsahuje, a to ani v modifikované podobě, přestože není důvod, proč by se v řízení o mezinárodní ochraně neměly uplatnit, pokud by nastala situace, v níž by jejich aplikace byla přiléhavá. Jde o případy uvedené pod § 66 odst. 1 písm. e), tedy překážka překážka věci rozhodnuté, a pod písm. g), tedy zjevná bezpředmětnost žádosti.
12. Zákon o azylu v § 9 stanoví, že se na řízení ve věcech mezinárodní ochrany použije správní řád, nejedná-li se o některou z taxativně v tomto ustanovení vymezených výjimek, jež vesměs plynou ze specifik řízení vedených podle zákona o azylu. Užití § 66 správního řádu týkajícího se zastavení řízení výslovně vyloučeno není, jeho aplikace je tudíž v řízeních ve věcech mezinárodní ochrany možná. Není pochyb o tom, že důvody zastavení řízení podle § 25 zákona o azylu představují *lex specialis* ve vztahu k zastavovacím důvodům podle § 66 odst. 1 správního řádu. Nebylo by tedy například možné zastavit řízení ve věci mezinárodní ochrany po zpětvzetí žádosti podle § 66 odst. 1 písm. a) správního řádu, neboť je třeba užít zvláštní (a mírně odlišnou) úpravu obsaženou v § 25 písm. a) zákona o azylu. Není však žádný důvod pro vyloučení aplikace těch důvodů pro zastavení řízení obsažených v § 66 odst. 1 správního řádu, které nemají svou obdobu v § 25 zákona o azylu – konkrétně důvody § 66 odst. 1 písm. e) a g) správního řádu. Soud uzavírá, že řízení ve věci mezinárodní ochrany lze zastavit i podle těchto ustanovení správního řádu. Námitka je nedůvodná.
13. Konečně žalobci namítali, že žalovaný zastavil řízení v rozporu se zákonem; jejich žádost o prodloužení doplňkové ochrany se nemohla stát zjevně bezpředmětnou vydáním rozhodnutí o odnětí doplňkové ochrany, jelikož proti němu podali správní žalobu. V dané věci je klíčové, že soud posuzuje zákonnost rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ke dni vydání svého rozhodnutí (srov. čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice a bod 7 tohoto

rozsudku). Soud tedy musí přihlédnout k tomu, že rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 10. 2018, jímž byla žalobcům doplňková ochrana odňata, bylo rozsudkem zdejšího soudu ze dne 30. 9. 2019, č. j. 45 A 23/2018-53, zrušeno a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení. V tomto dalším řízení bude žalovaný znovu rozhodovat o odnětí doplňkové ochrany žalobcům. Ve světle této skutečnosti tedy neobstojí jediný důvod, na němž je založeno napadené usnesení o zastavení řízení o prodloužení doplňkové ochrany, tedy že nelze žalobcům prodloužit pobytový status, který jim byl odňat.

14. Soud proto podle § 78 odst. 1 s. ř. s. napadené usnesení zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, aniž posuzoval, zda bylo v době svého vydání v souladu se zákonem či nikoli. Žalovaný povede řízení o žádosti žalobců o prodloužení doplňkové ochrany dále a věcně ji posoudí, nevystane-li důvod skončit je jinak.
15. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšným žalobcům soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jim v řízení žádné náklady nevznikly. Obecný zmocněnec nevykonává specializované právní poradenství, nedopadá na něj tedy § 35 odst. 2 s. ř. s. (srov. rozsudek NSS ze dne 15. 9. 2008, č. j. 4 Azs 51/2008-79).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 18. října 2019

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.
soudkyně